

Aktstykke nr.

Folketinget -NaN

Udenrigsministeriet. København, den 6. november 2019.

a. Udenrigsministeriet anmoder hermed om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2019 afgives tilsagn om tilskud på 50,0 mio. kr. til International Renewable Energy Agency (IRENA). Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2019 opførte bevilling under § 06.34.01. Naturre-sourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.

b. *Baggrund*

Små udviklingsøstater (SIDS) udleder sammenlagt ca. 1 pct. af de globale drivhusgasudledninger. Østaterne er blandt de mest klimaambitiøse lande, med fælles målsætning om 100 pct. vedvarende energi i 2030. Grundet landenes geografiske situation er de særligt udsatte i forhold til klimaforandringerne, hvor storme og stigende vandstande truer energisikkerheden og påvirker resten af økonomien negativt. SIDS anser IRENA som en central partner til opfyldelse af deres nationale reduktionsplaner (Nationally Determined Contributions, NDC'er) særligt grundet deres betydelige medbestemmelse i organisationen og i IRENA SIDS Lighthouses Initiative programmet. Derudover overgik programmet de forventede resultater tre år før tid i 2017 ved mobilisering af over 500 mio. USD i vedvarende energiinvestering samt implementering af 250 MW solenergi og 50 MW vindenergi.

Klimaudfordringerne for SIDS nødvendiggør en opbygning af modstandsdygtighed i energisekto-ren gennem udbygning af vedvarende energikilder til styrkelse af energisikkerheden. SIDS er afhæn-gige af dyrt importerede fossile brændstoffer, de har høje energipriser, ineffektive energisubsidier, mangel på lokal kapacitet til energiplanlægning og regulering, begrænset adgang til billig finansie-ring, mangel på pålidelige data og sårbarhed i andre energiafhængige sektorer. Deltagelse i det ne-denstående "IRENA SIDS Lighthouses Initiative 2.0" vil intensivere og udbygge Danmarks klima-og energirelaterede støtte til små udviklingsøstater over de næste fire år.

Bevillingen bidrager særligt til opfyldelsen af verdensmål 7 (bæredygtig energi) og 13 (klimaind-sats) og i mindre grad verdensmål 5 (ligestilling), 8 (job og vækst) samt 17 (partnerskaber).

Projektbeskrivelse

IRENA SIDS Lighthouse Initiative 2.0 er et multi-donor program med det overordnede formål at styrke rammevilkårene for vedvarende energi i SIDS. Målsætningen er at opbygge viden og varig kapacitet hos de nationale myndigheder for dermed at kunne indfri og styrke de politiske ambitioner på klimaområdet på en omkostningseffektiv måde, der samtidig sikrer en stabil elforsyning. IRENA er en multilateral organisation, med observatørstatus i FN, som yder policy-rådgivning, kapacitetsop-bygning og teknisk assistance inden for vedvarende energi og energieffektivitet. Organisationen kan

være en katalysator for politikudvikling, national planlægning og implementering af landenes NDC'er og dermed grøn omstilling, færre udledninger og bedre energisikkerhed. De nationale myndigheder i østaterne styrkes gennem bl.a. teknisk rådgivning, træningsforløb, peer-to-peer oplæring.

Programmet implementeres af IRENA. Specifikt vil programmet assistere østaterne med at opnå en samlet vedvarende energikapacitet på 5 GW fra nuværende kapacitet under 3 GW igennem indsatser på fire områder:

- i) Vidensdeling til fremme af innovation og integrering af vedvarende energi med særligt fokus på synergieffekter i andre sektorer. Indsatsen er energineutral og inkluderer integrering og implementering af vind, sol, geotermisk og havenergi;
- ii) Teknisk assistance og kapacitetsopbygning til implementering af NDC'er. Udvikle og implementere beredskabsvurderinger og køreplaner til at forbedre rammevilkårene. Træningsforløb i planlægning, dataindsamling og andre områder som støtter etableringen af gunstige rammeværk for vedvarende energi.
- iii) Projektfacilitering til at støtte udviklingen af rentable projekter gennem bedre adgang til finansiering og privatsektorsamarbejde. Træning i anvendelsen af IRENA's projektfaciliteringsværktøjer Global Atlas, Project Navigator og Sustainable Energy Marketplace. Global Atlas vurderer projekternes økonomiske gennemførlighed. Adgang til projektfinansiering faciliteres gennem Sustainable Energy Marketplace, som matcher projektudviklere og finansieringskilder, forbereder retningslinjer til evaluering og tekniske tjeklister for lokale banker.
- iv) Partnerskaber med særligt fokus på syd-syd samarbejde og synergier med andre IRENA initiativer. Initiativets kapacitetsopbygning kombineres med andre SIDS initiativer, så som Renewable Island Energy og SIDS-DOCK for at opnå synergieffekter og undgå duplikering. Derudover sikres samarbejde med andre IRENA initiativer så som Global Geothermal Alliance, the International Off-Grid Renewable Energy Conference Platform og Coalition for Action som SIDS har svært ved at indgå i individuelt. Endvidere faciliteres syd-syd samarbejde, hvor østaterne får indsigt i, hvordan andre østater har håndteret deres særegne udfordringer og muligheder.

Programmet vil formidle international bedste praksis og ekspertise gennem teknisk assistance, rådgivning og kapacitetsopbygning. Via IRENA vil SIDS' nationale myndigheder desuden have adgang til andre landes viden og ekspertise.

Foruden reduceret udledning af drivhusgasser forventes programmet at bidrage til positive afledte effekter såsom lavere energipriser og højere energisikkerhed, samt beskæftigelse, som følge af øgede investeringer i omkostningseffektive og vedvarende energiløsninger. Hertil kommer, at programmet ved at understøtte ambitiøse østaters energitransition til klimaneutrale samfund viser andre lande, at en sådan energitransition er mulig under vanskelige omstændigheder.

Budget

Tilsagnet vil blive afholdt med 50,0 mio. kr. under § 06.34.01.70. Klimapulje. Tilskuddet forventes udbetalt i perioden 2019-2023.

Væsentlige risikoelementer

Programmets succes er afhængig af opbakning i lokale samfund og fra politisk side og vedholdende engagement hos de nationale myndigheder. Et risikoelement er derfor skiftende regeringer samt hvorvidt programmet evner i tilstrækkelig grad at skabe positive socio-økonomiske effekter. Foruden dette ventes udbygningen af vedvarende energi ikke at få opbakning af lokalbefolkninger med en række behov for udvikling. Programmets indsatser er funderet på efterspørgsel fra samarbejdslandene og manglende politisk og lokal engagement ventes derfor ikke at opstå. Derudover kan utilstræk-

kelig kapacitet og ressourcer hos partnerne reducere evnen til at indgå i programmet. Dette risikoelement adresseres direkte af programmets komponenter, som fokuserer på kompetenceudvikling.

- c. Sagen forelægges Finansudvalget, idet der er tale om udmøntning fra en rammebevilling, hvor udgiften overstiger 39,0 mio. kr., *jf. den særlige bevillingsbestemmelse vedr. BV 2.2.7 under § 6.3. Bistand til udviklingslandene.*
- e. Under henvisning til ovenstående anmoder Udenrigsministeriet om Finansudvalgets tilslutning til, at der i finansåret 2019 afgives tilsagn om tilskud på 50,0 mio. kr. til International Renewable Energy Agency. Udgiften vil blive afholdt af den på finansloven for 2019 opførte bevilling på 540,0 mio. kr. under § 06.34.01. Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.
- f. Finansministeriets tilslutning foreligger.

København, den 6. november 2019

RASMUS PREHN

Til Finansudvalget.